

TASR: Nemecký spracovateľ tkanív z mŕtvych Slovákov má prepojenie na vývozcu zo SR

Bratislava 11. júna (TASR) - Medzi firmou, ktorá vyvážala zo Slovenska tkanivá a kosti odobraté z tel niektorých zomrelých Slovákov a spoločnosťou, ktorá ich v Nemecku spracovávala, existuje personálne prepojenie. Firma Tissue Research Institute (TRI) mala tkanivá využívať prednostne na Slovensku, vyvážala ich však do Nemecka, kde ich spracovávali v spoločnosti Tutogen Medical (TM). Na odobratie tkanív, ako aj orgánov na Slovensku, netreba podľa legislatívy žiadny predchádzajúci súhlas, príbuzní zomrelých tak o odberoch nevedia.

Bývalý zamestnanec nemeckej firmy Christoph Fauser je od novembra 2011 spoločníkom TRI. Podľa dostupných informácií žije v nemeckom meste Neunkirchen am Brand, kde sídli aj Tutogen Medical. Podľa údajov, ktoré o sebe Fauser donedávna zverejňoval na nemeckej sociálnej sieti Xing, kde si založil profil v apríli 2012, pracoval na pozícii "Director Tissue Management", teda riaditeľ manažmentu tkanív. Tento údaj tu bolo možné nájsť ešte v polovici mája. V kontaktoch má zamestnancov Tutogenu. Po tom, čo sa o prípad TASR začala zaujímať a oslovila nemeckú spoločnosť s otázkou, či je jej zamestnanec, sa Fauserove údaje zmenili.

Šéfka PR nemeckej spoločnosti TM Sabine Rohde v telefonickom rozhovore pre TASR potvrdila, že Fauser bol ich zamestnancom, v písomnej odpovedi sa už tejto téme vyhla. Priamo nereagoval ani konateľ Peter Végh. Na otázku, či vie vzhľadom na toto personálne prepojenie vylúčiť, že by nemecká spoločnosť ovplyvňovala chod TRI, prípadne počty odberov, reagoval s tým, že vzhľadom na to, že podali trestné oznámenie na Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ÚDZS) sa k nim nemôže vyjadriť. Úrad mal donedávna uzatvorenú zmluvu s TRI, na základe ktorej jej oznamoval vhodných darcov a spolupracoval s ňou pri odbere tkanív. Tvrdí však, že spoločnosť napriek dohode neponúkala a nepoužívala tkanivá prednostne na Slovensku. Odhaliť to mala kontrola, zmluvu úrad vypovedal. Zároveň avizoval, že podáva podnet príslušným orgánom na šetrenie v trestnoprávnej rovine. Végh vývoz vo svojom prvom vyjadrení obhajoval tým, že tkanivá najprv zaevidovali do systému slovenského centra orgánových transplantácií a až keď si ich na Slovensku nikto nevyžiadal, ponúkli ich na spracovanie do Nemecka. Podľa ÚDZS spoločnosť TRI po odbere ukladala tkanivá do soľného roztoku. To bránilo slovenským tkanivovým bankám v ich reálnom využití, keďže na Slovensku sa po odbere týchto tkanív využíva technológia zmrazenia. Aj z tohto dôvodu nemohli byť tkanivá použité pre slovenských pacientov, keďže chýbali technológie na ich spracovanie. Végh na otázku, prečo sa rozhodli pre túto metódu spracovania, keď podmienkou spolupráce bolo, že odobraté tkanivá sa majú najprv ponúkať slovenským pacientom, reagoval rovnako s tým, že

sa nemôže vyjadriť pre trestné oznámenie.

Spoločnosť TRI s výpoveďou zmluvy zo strany úradu nesúhlasí, napadla ju aj na súde, podala trestné oznámenie a vyzvala ho, aby si začal plniť povinnosti a oznamovať jej vhodných darcov. Tvrdí, že úrad tak koná preto, že vytvára priestor pre iný subjekt v segmente, ten to odmieta. Úrad okrem toho TRI upozornila, že ich zahraničný partner od nich požaduje zaplatenie škody veľkého rozsahu, ktorá mu vzniká prerušením dodávania odobratých tkanív. Pokiaľ nedôjde k obnoveniu spolupráce, TRI avizuje vymáhanie tejto škody. Tutogen Medical na otázku, či vymáha nejakú škodu, doteraz nereagoval. Odbery možno vykonávať len na účely transplantácie a vedeckovýskumné ciele, pričom zákon výslovne zakazuje vykonávanie odberov s cieľom finančného zisku alebo iného majetkového prospechu. TASR sa preto Tutogen Medical, ako aj Petra Végha z Tissue Reseach Institute opýtala, aká škoda v tomto prípade vzniká, keďže nie je možné obchodovanie v tejto oblasti. Nemecká firma od konca mája doteraz nereagovala. Végh sa odvolal na trestné oznámenie.

Pre TRI sa doteraz urobilo oko 13.000 odberov na asi 600 ľuďoch. Odbery robili zamestnanci ÚDZS, čo umožnila zmluva s TRI uzatvorená v marci 2009. Robili sa v Bratislave a Nitre, napríklad v Nitre sa podľa informácií TASR v pracovnej dobe namiesto daných pracovných činností vykonávali hromadné odbery. Šéf ÚDZS urobil preto podľa hovorkyne úradu Radoslavy Muchovej aj niekoľko personálnych zmien. S vtedajším riaditeľom odboru súdnolekárskych a patologicko-anatomických pracovísk ukončil pracovný pomer na výkon pitiev a odvolal vedúceho lekára a jeho zástupcu na nitrianskom pracovisku úradu. Spoločnosť Tissue Research Institute, s.r.o., oficiálne sídli v Limbachu na rovnakej adrese ako spoločnosť Life Star Emergency. Tá prevádzkuje okolo 20 bodov záchranej zdravotnej služby. Podľa Végha má však v skutočnosti sídlo v bratislavskej Nemocnici Sv. Michala. Firmy spája jeden spoločník - Miroslav Micski.

Nemecká firma Tutogen Medical Inc. je stopercentnou dcérou americkej spoločnosti RTI Biologics, podľa údajov na svojej stránke spracováva tkanivá pre neamerický a americký trh. Tutogen bol pred siedmimi rokmi zapletený do škandálu, keď odoberal tkanivá od firmy, ktorá ich získavala pochybne, za čo jej šéf skončil vo väzení. RTI Biologics doteraz na otázku TASR, či sa u nich využívajú tkanivá zo slovenských pacientov, neodpovedala, podľa Végha to však vzhľadom na pravidlá nie je možné.

© TASR

Všetky práva vyhradené. Publikovanie alebo ďalšie šírenie správ, fotografií a záznamov zo zdrojov TASR je bez predchádzajúceho písomného súhlasu TASR porušením autorského zákona